

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **118149** (13) **U**
(51) МПК (2017.01)
A01C 7/00
A01D 45/00

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

<p>(21) Номер заявки: u 2017 01128</p> <p>(22) Дата подання заявки: 07.02.2017</p> <p>(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.07.2017</p> <p>(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.07.2017, Бюл.№ 14</p>	<p>(72) Винахідник(и): Мельник Віктор Іванович (UA), Бакум Микола Васильович (UA), Пастухов Валерій Іванович (UA), Лук'яненко Володимир Михайлович (UA), Майборода Марія Миколаївна (UA)</p> <p>(73) Власник(и): Мельник Віктор Іванович, просп. Ювілейний, 59, кв. 239, м. Харків, 61118 (UA), Бакум Микола Васильович, вул. Героїв Праці, 46, кв. 64, м. Харків, 61135 (UA), Пастухов Валерій Іванович, вул. Іскринська, 1, кв. 24, м. Харків, 61001 (UA), Лук'яненко Володимир Михайлович, просп. Ювілейний, 61А, кв. 69, м. Харків, 61118 (UA), Майборода Марія Миколаївна, вул. Академіка Вольтера, 21, кв. 105, м. Харків, 61106 (UA)</p>
--	---

(54) СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

(57) Реферат:

Спосіб підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва включає вибір сільськогосподарських культур та ефективних сортів і гібридів, підготовку ґрунту до сівби, висів насіння, догляд за посівами та збирання врожаю. Висів насіння виконується змішаним способом як за площею, поки на одному полі в межах дальності розвитку кореневих систем одночасно ростуть декілька видів сільськогосподарських рослин, так і в часі коли протягом одного сезону різні культури декілька разів змінюють одна одну на одному полі.

UA 118149 U

Корисна модель належить до способів вирощування сільськогосподарських культур.

Відомі і широко використовуються в сучасному землеробстві способи підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва за рахунок науково обґрунтованих структур посівних площ для різних ґрунтово-кліматичних умов [1], використання інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських культур [2, 3], впровадження перспективних сортів сільськогосподарських рослин [4], використання різних систем обробки ґрунту [5], впровадження науково обґрунтованих систем удобрення полів; заходів боротьби з бур'янами, хворобами та шкідниками сільськогосподарських культур; систем меліоративних заходів та захисту ґрунтів від вітрової ерозії [6], використання новітніх комплексів машин для вирощування сільськогосподарських культур [7,8]. По суті всі зазначені способи підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва включають підготовку ґрунту до сівби, вибір культури та ефективних сортів чи гібридів для певних умов виробництва, висів насіння, догляд за посівними та збирання врожаю [6].

В сучасних умовах виробництва аграрії змушені оптимізувати свої дії за відомими способами вирощування для отримання прибутку шляхом скорочення різноманітностей сівозмін, збільшення норм внесення мінеральних добрив, стимуляторів та хімічних препаратів захисту рослин від бур'янів, шкідників і хвороб. Але це в свою чергу призводить до виснаження ґрунтів та зниження якості вирощеної продукції рослинництва.

За схожістю ознак спосіб [6] приймається за прототип.

В основу корисної моделі поставлено задачу підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва за рахунок науково обґрунтованої біологізації усіх складових вирощування сільськогосподарських культур.

Для вирішення поставленої задачі у відомому способі вирощування продукції рослинництва, що включає вибір сільськогосподарських культур та ефективних сортів чи гібридів, підготовку ґрунту до сівби, висів насіння, догляд за посівами та збирання врожаю, згідно з корисною моделлю, висів насіння виконується змішаним способом як за площею, коли на одному полі в межах дальності розвитку кореневих систем одночасно ростуть декілька видів сільськогосподарських рослин, так і в часі, коли протягом одного сезону різні культури декілька разів змінюють одна одну на одному полі.

Запропонований спосіб підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва реалізується наступним чином.

У відповідності до напрямку господарської діяльності вибирається сукупність видів і сортів сільськогосподарських культур агробіологічно сприятливих для сумісного вирощування.

Наприклад, в господарствах овочівницького спрямування змішаний висів насіння огірків в один рядок із зрідженою нормою насіння сої, на одному полі в межах дальності розвитку їх кореневих систем забезпечить не лише затінення огірків у жарку погоду, та повне забезпечення азотними добривами, а і отримання якісної екологічно чистої продукції як огірків, так і сої вартість якої значно вища ніж за інтенсивних технологій вирощування. При цьому, як мінімум, зберігається як родючість ґрунту, так і навколишнє середовище, а в більшості випадків вони покращуються.

В господарствах зернового спрямування весняний підсів зріджених сходів озимої пшениці насінням ячменю не лише не знижує урожайності пшениці, а і суттєво підвищує урожайність ячменю, навіть за несприятливих погодних умов. Збирання врожаю сумісних посівів (зернових суржиків) зернових культур виконується традиційним способом, а при ефективному розділенні (очищенні) одержують і якісне зерно озимої пшениці, що в деякі роки особливо важливо, і якісне зерно ячменю, або без розділення високий урожай зернового суржика - високоякісного фуражного зерна.

В господарствах круп'яного спрямування ефективний, наприклад, сумісний висів насіння гороху і гірчиці білої. Такі посіви пахнуть не горохом, а гірчицею і традиційні шкідники гороху обходять стороною такі поля дозволяючи вирощувати високі врожаї екологічно чистого гороху і гірчиці.

При сумісному вирощуванні картоплі і гірчиці білої (зменшеної норми висіву) рослини гірчиці не лише частково притіняють посіви картоплі у спекотні дні, а й відлякують колорадських жуків, забезпечуючи високі врожаї екологічно чистої картоплі і гірчиці.

При вирощуванні кормових культур які забезпечують отримання високих урожаїв зеленої маси не лише багаті вітамінами, мікроелементами та амінокислотами, а і речовинами які регулюють споживання і перетравність кормів, продуктивність тварин і якість тваринної продукції (наприклад жирність молока), впливають на здоров'я тварин і функцію їх відтворення особливо ефективний висів насіння змішаним способом за площею, коли на одному полі в межах дальності розвитку кореневих систем одночасно ростуть декілька видів

сільськогосподарських рослин, наприклад: ячмінь, овес, горох і віка; озиме жито і озима віка; кукурудза, сорго і соя та ін.

5 Сумісне вирощування декількох культур потребує одночасного висіву їх насіння, але за рахунок обґрунтованої біологізації усіх складових зменшує кількість операцій догляду за посівами: включає частково міжрядний обробіток (затіняються міжряддя), підживлення та захист рослин (рослини доповнюють та захищають одна одну) чим забезпечує отримання урожаїв високоякісної продукції декількох видів одночасно з одного поля при збереженні родючості ґрунтів та навколишнього середовища.

10 Ще більш ефективно вирощування продукції рослинництва за рахунок змішаних посівів за часом, коли протягом одного сезону різні культури декілька разів змінюють одна одну на одному полі. Наприклад, після соняшнику (замість посіву ярових які лише за сприятливих умов дають урожай 30-40 ц/га) посіяти наприклад ярову віку з гречкою, вегетативну масу яких заробить у ґрунт і висіяти восени озиму пшеницю яка забезпечить не лише збільшений урожай екологічно чистого зерна, а і відновлення родючості ґрунту за рік.

15 В господарствах овочівницького спрямування після збирання салатів, цибулі, часнику та інших ранніх культур висадити на поверхню поля картоплю та накрити її шаром мульчі, то восени отримаємо добротний урожай картоплі як для насіння, так і харчових цілей із значно меншими затратами (колорадського жука немає, літня спека закінчилася, осінніх дощів цілком достатньо для формування високого урожаю).

20 Таким чином, лише за рахунок зміни однієї операції у відомих технологіях вирощування продукції рослинництва, а саме висів насіння виконувати змішаним способом як за площею, так і в часі та наукової біологізації усіх складових технологій забезпечується вирощування на тій же посівній площі більшої кількості видів рослинної продукції, більшого об'єму продукції, продукцію отримати вищої якості, а часто екологічно чисто, при суттєвому зменшенні норм внесення мінеральних добрив, хімічних стимуляторів та препаратів захисту рослин від бур'янів та шкідників. При цьому, як мінімум, зберігається родючість ґрунту та навколишнє середовище.

25 Запропонований спосіб вирощування продукції рослинництва придатний для широкого впровадження в землеробство за умови модернізації існуючих сівалок як вітчизняного, так і зарубіжного виробництва.

30 В джерелах інформації способу підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва із запропонованими ознаками авторами не виявлено, тому просимо надати йому правовий захист.

Джерела інформації:

35 1. Основы земледелия и растениеводства / Под. ред. В.С. Никляева. - М.: Агропромиздат. 1990. - 479 с.

2. Мазоренко Д.І., Мазнев Г.Є., Мельник СІ. та ін. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур з різним ресурсним забезпеченням. - Харків: КП Друкарня, 2006. - №13-727с.

40 3. Интенсивные технологии возделывания сельскохозяйственных культур / Под ред. Г.В. Коренева. - М.: Агропромиздат. 1988. - 301 с.

4. Растениеводство /Под ред. ПП. Вавилова. - М.: Агропромиздат. 1986. - 512 с.

5. Мазоренко Д.І., Пастухов В.І., Бакум М.В. та ін. Аналіз та прогнози використання систем основного обробітку ґрунту / Автотвор. 2012, № 1 (106) - С. 16-17.

45 6. Фиреев И.П., Соловьев А.М., Распутин О.А. и др. Технология производства продукции растениеводства. - М.: Агропромиздат. 1989. - 432с.

7. Мазнев Г.С, Турченко М.М., Щетинін М.Д. Економічне обґрунтування інженерних рішень в сфері АПК. - Харків, 2001. - 401с.

8. Система техніко-технологічного забезпечення виробництва продукції рослинництва /За ред. В.В.Адамчука, М.І.Грицишина. - К.: Аграрна наука, 2012.-416с.

50

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб підвищення ефективності вирощування продукції рослинництва, який включає вибір сільськогосподарських культур та ефективних сортів і гібридів, підготовку ґрунту до сівби, висів насіння, догляд за посівами та збирання врожаю, який **відрізняється** тим, що висів насіння виконується змішаним способом як за площею, поки на одному полі в межах дальності розвитку кореневих систем одночасно ростуть декілька видів сільськогосподарських рослин, так і в часі коли протягом одного сезону різні культури декілька разів змінюють одна одну на одному полі.

55

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601